

Xóm Củ u Ngang

Tác Giả: Hòa Đa

Thứ Hai, 20 Tháng 2 Năm 2012 07:51

Dân mi&#n Nam d&#i d&#i trong vi&#c đ&#t tên ng&#i và đ&#a danh. Cha tên Kh&#e, con là M&#nh. Cha tên Lúa, đ&#t cho các con: Dun, Đ&#y, B&#, M&#ng, Dui...

C&# nghĩ sao, đ&#t v&#y; cũng là cách bi&#u th&# lòng m&# đ&#c c&#a ng&#i bình dân. Đ&#a danh cũng v&#y, cái gì ch&# ra đ&#c cái chung cho n&#i đó thì h&# g&#i tên nh&# v&#y: Giáp N&#c, Ng&#n Mi&#u, Xóm Đình... Tên "ch&#" ch&# n&#m trên gi&#y t&# hành chánh. Thành th&# trong mi&#n Nam có bao nhiêu ch&# có tên Giáp N&#c, Ng&#n Mi&#u, Xóm Đình...? - Nhi&#u l&#m, không ch&#ng t&#nh nào, làng nào, xã nào cũng có. Cho nên câu chuy&#n tôi k&# v&# Xóm Củ u Ngang này cũng có th&# gi&#ng nh&# b&#t k&# Xóm Củ u Ngang nào khác, đ&#m&#t làng m&#t xã nào đó trong mi&#n Nam, n&#i sông r&#ch ch&#ng ch&#t. Ch&# c&#n m&#t cây c&#u, b&#ng xi-m&#ng kiên c&# hay ch&# mi&#ng ván, thân cau, cây tre... lung lay, n&#i hai xóm đ&# hai b&# con r&#ch hay con sông nh&#, cũng có th&# làm c&# dân quanh đó ch&#p nh&#n cái tên "Xóm Củ u Ngang".

H&#i đó, lúc m&#i v&# làm ru&#ng, tôi vô tu&#t trong Ng&#n Mi&#u, s&#ng heo hút m&#t mình, ki&#u nh&# chán m&#i chuy&#n, t&#ng mình theo gót Lão, Trang; tìm n&#i v&#ng v&#, có gì ăn n&#y, c&# thu&#n theo thiên nhiên mà s&#ng. Ph&#i chi không v&# con, có l&# tôi cũng "tu" theo ki&#u đó r&#i. Ng&#t m&#t đi&#u, m&#y đ&#a con ngày càng l&#n, t&#i nó cũng ph&#i đi h&#c, ph&#i có b&#n... không lý gì tôi b&#t chúng ph&#i "tu" theo mình. Còn v&# tôi n&#a, đành r&#ng "*có ch&#ng thì ph&#i theo ch&#ng, đối no cùng ch&#u, đ&#nh cùng cam*" nh&#ng th&#y sao mà t&#i quá. Cho nên, ch&# sau vài năm, tôi sang l&#i mi&#ng v&#n nh&# đ&# Xóm Củ u Ngang, r&#i đ&#n v&# đó, lòng nh&# lòng, đó là do mình "th&#ng v&# th&#ng con"! Bà con trong xóm, th&#y tôi có chút ch&# nghĩa h&#n h&#, g&#i tâng là th&#y, tôi th&# năm, h&# g&#i ch&#t danh "th&#y Năm" cho dù tôi không ph&#i th&#y giáo, th&#y t&#ng, th&#y ký... gì h&#t; không m&#y ng&#i bi&#t tên th&#t c&#a tôi. Xét cho cùng, có c&#n gì bi&#t tên h&# th&#t, h&# ch&# c&#n tên g&#i đ&# ai cũng nh&#n bi&#t là đ&#c r&#i, c&#n chẳng là m&#y ng&#i làm vi&#c trên xã, nh&# tên th&#t khai trong đ&#n xin mua này mua n&#, hay trong h&# kh&#u. C&# đ&#p, ch&# có hai "th&#y" th&# thi&#t là th&#y giáo L&# đ&#y đ&# tr&#ng c&#p m&#t và th&#y y tá H&#ng ph&# trách phòng y t&# xã, nh&#ng c&# hai đ&#u đ&# tu&#t ngoài Xóm Đình, cách xóm Củ u Ngang c&#a tôi h&#n hai cây s&#.

C&# xóm ch&#ng ba m&#i nóc gia, n&#i nhau b&#ng chi&#c c&#u ngang ba nhíp, nh&#p gi&#a là m&#t thân cau lão, lung lay nh&# răng bà già, v&#t ngang con kính ch&#y quanh co gi&#a m&#y khu v&#n um tùm m&#y đám ô rô, cóc kèn, đ&#a n&#c m&#c dày ken đ&# hai b&#; nhi&#u đêm t&#i tr&#i b&#i xu&#ng, không th&#y đ&#c mũi xu&#ng đ&#ng tr&#c. Đúng ra, c&#u có tay v&#n b&#ng tre, nh&#ng không bi&#t ai r&#n m&#t g&# m&#t, có ai đó thay t&#m m&#t cây trúc th&#p t&#ng ngang đ&#u g&#i, qu&#t quà qu&#t qu&#o; ban ngày ban m&#t, đi m&#t h&#i năm b&#y b&#c là qua nh&#p bên kia, còn ban đêm t&#i h&#, thôi thì bò bò đi cho

Xóm Củ u Ngang

Tác Giả: Hòa Đa

Thứ Hai, 20 Tháng 2 Năm 2012 07:51

chợ c ăn. Củ u này hời trờ c do Xây dựng Nông Thôn làm, c ba nh p bng xi-măng ch c ch n. Bây giờ, ch còn l i hai đ u là hai t m xi-măng m nhan nh , lòi c c t s t bên trong, g i lên hai b , còn mi ng l n g i a dài h n hai s i tay đã m c g y, c m đ u xu ng lòng sông, c dân hai bên b thay nh p gi a, khi thì t m ván bìa, khi thì thân cau, thân d a lão. Có v y còn h n ph i l i b c lên phía trên hay phía d i cách h n cây s , hay ph i l i băng ngang sông.

C dân g m c dân c c u, c ba b n đ i l p nghi p đ y, cùng v i đám m i ng c nh gia đình tôi và Hai Phang, ngày tr c đi Xây Dng, nay v s ng đùm đ u v i má v , giáp ranh nhà tôi. Bên kia con l ch nh là nhà Hai Lý, con năm đ a, hai Vi t, hai lai tr ng, m t lai đen. Hai Lý m t th i đi bán ba, ch ng đ p xích lô à Sài Gòn. Tr m y ng i m i v , còn thì h u h t là bà con xa g n v i nhau. Ngh chính c a dân trong xóm là làm ru ng, tr c khi vào t p th có nhà có đ n m i m y, hai ch c công ru ng, sau đó ch còn l i năm ba công, tùy theo s lao đ ng trong nhà nhi u hay ít. Nam ph lão u trong xóm có đ , t m y lão nông tri đ i n, b y tám m i tu i, đi ru ng t lúc còn trong b ng m , cho đ n đám loi chơi m i l n. T ngày làm ru ng ki u t p th , ng i dân không đ s ng, quay ra làm đ th ngh tay trái khác: xe đ p ôm, gia công d t th m, d t chi u cho m y t p đoàn chi u th m xu t kh u ngoài t nh, bán cà-rem, h t tóc d o, mua ve chai lông v t... đ ngh h t! Ch m t hai năm sau, dân trong xóm ai cũng thu n tay trái h n tay m t. Lúc ph i làm, h ráng s c làm ch t b , quên ăn quên ng , lúc r nh rang, h nh u, mà cũng nh u t i b n, quên ăn quên ng .

2

Ti ng T Em bên ngoài v ng vào

- Th y Năm i! ông T , ông già c a Chín Đ t g n "đi" r i, th y mu n qua đó m t chút hôn, s n đ u c nè, mình đi luôn, có c Hai Phang nè.

- Anh T ch m t chút, tui x cái áo r i ra li n

Ba anh em bò qua Củ u Ngang. Nói bò là đúng vì không dám đi, nh t là trong đêm hôm, tr i l i m a r r . Nh p gi a c u là m t thân cây cau.

Xóm Củu Ngang

Tác Giả: Hòa Đa

Thứ Hai, 20 Tháng 2 Năm 2012 07:51

Nhà Chín Đọt thòp sáng bòng hai cây đèn măng-sông ch-đa của Tám Lú và Sáu Cu cho m...n, trong nhà đy ng...i, t... nhà trên xu...ng nhà d...i, ba b...n chi...c bàn tròn đ...c bày đ...c hàng hiên vì tr...i v...n còn m...a l...t ph...t. Bà con quanh xóm t...i, đàn bà, thanh niên lo kê b...p, n...c n...u liên t...c đ...châm trà, đàn ông ng...i túm t...m... nhà trên bàn chuy...n và... ch... . Ông T...n...m m...t ch... cũng m...y tháng nay, nên củ Chín Đọt v...i bà con chòm xóm th...y chuy...n...ng v...v...i ông bà ch... còn là ngày m...t, ngày hai. Chín Đọt cũng lo li...u cho cha đ...y đ..., quan tài đóng s...n t... lúc hai ông bà còn s...ng, b... đi tr...c r...i, b...y gi...ng theo. Ph...n đ...t dành cho ông T..., ngay sát củnh bà T... cũng đã đ...c đám thanh niên trong xóm d...n d...p tr...ng tr...i. H...i chi...u th...ng Hai, con r... chín Đọt qua tu...t bên Giáp N...c đem v... m...t con bò củt đàng sau, ch... làm đám.

Ng...i ch...i v...i anh em m...t ch...p, tôi xin ki...u v... ..

Ch...ng g...n sáng, lúc tôi châm bình trà m...i thì T... Em đi ngang báo tin:

- Th...y Năm...i, ông T... đi r...i...

Nhà Chín Đọt b...y gi... còn t...t b...t h...n h...i đ...u hôm, con bò làm đám đã đ...c đ...m h...ng và đang x... th...t, ti...ng ng...i nói, ti...ng dao th...t va ch...m lao xao... . Nhà trên, ng...i ta đã thay qu...n áo cho ông T... b...ng b... bà ba tr...ng còn m...i, hai ngón chân cái đ...c củt dính b...ng r...o v...i tr...ng, n...i chu...i xanh đ...t ngay ng...n trên b...ng. Quan tài của ông T... đ...c kê ngay ng...n gi...a nhà, tr...c bàn th..., đã lột hai chi...u m...i và v...i tr...ng ph... ra ngoài thành quan tài. Trong góc nhà, ba b...n ng...i đang dùng gi...y báo củn bông gòn đã rút s...ch lõi và h...t, làm loa kèn đ... li...m ng...i ch...t. Có ti...ng út M...t:

-Bà con củn giùm cho đ...u tay, đ...ng ch...t quá, đ...ng l...ng quá !Ch...t quá t...n gòn; l...ng quá đ...sút. . , . nh... v...y là đ...c r...i .

Ng...i ta ch... r...c th...y t...ng, và nh... ng...i xu...ng chùa ngoài ch... huy...n xin th...y coi giùm gi...li...m, gi...chôn củt. Ông Năm th... m...c đang tính toán s... con cháu ông T... đ... xé khăn tang. Bà con chòm xóm quá quen thu...c v...i vi...c ma chay nên ai làm đ...c vi...c gì giúp gia ch... thì làm.

Xóm Củ u Ngang

Tác Giả: Hòa Đa

Thứ Hai, 20 Tháng 2 Năm 2012 07:51

Có tiếng Hai Phang:

- Thầy Năm, chín Đọt mu n nh th y...

Tôi biết anh chín mu n nh gì rồi, từ ngày "đỡ nh củ" ở xóm Củ u Ngang này, tôi nghĩ m nhiên trở thành "th ký" của m y đám quan hôn tang từ trong xóm. Trừ c tôi do ba Quang, con dì Ba X, h c h t t u h c lo, khi tôi về sống trong xóm, ba Quang giao tôi, nói tôi có ch nghĩa nh u h n. Tôi ch u trách nh m v s sách chi thu, đám ma ghi rõ ai phúng đ u bao nhiêu, chi t n ch cho ai bao nhiêu; đám c i ai đi m ng bao nhiêu. Ph n t n m t do m t ng i bà con gia ch gi ; m n sao cho t n trên gi y t và th c t ăn kh p nhau là đ c. Tôi cũng vui v nh n, mình t ch v , không biết gì nh u v t p t c dân làng, l i không ph i là ng i có s c vóc gì, thì giúp cho h trong v c ghi chép phân minh v c t n b c cũng là v c nên làm, s n đ p h c cách s ng th t c a ng i dân quê mà đám có h c ngoài "ch" ch biết r t mù m qua sách v , t u thuy t.

M t chi c r p đ c đ ng t m ngoài sân che n ng, g n ch c b bàn tròn đã bày ra. Đám thanh niên mau tay l chân lo h t m y v c này, h b i xu ng đ n m y nhà kha khá m n chén đĩa, n i niêu, bàn gh . M n c a ai, nói th ký ghi gi y, mai m t gia ch c theo đó mà tr . Sinh hoạt này, ngày tr c s ng n i th t không th y. ở đây, m t nhà h u s , m i ng i cùng góp công, góp s c, nh t là nh ng lúc b t ng nh v y, không th y ai kêu ca hay t ch i, b t k có m t mát hay h hao chút đ nh. Mà cũng ng , nhà nào cho m n cũng có đ u riêng, nh hai b bàn gh của B y D t có ghi 7 đ m t đ i; còn chén đĩa thì h ch m s n màu khu. Th ng tôi ph i ghi rõ: Hai Tú 10 tô, 30 chén, ch m vàng; Tám Ú 5 tô nh , 6 đĩa, 15 chén, 2 ch m xanh... còn đũa ch ghi bao nhiêu đôi, lúc tr gia ch ch c n đ m cho đ mà tr , thì u chút đ nh không sao; đ a tre mà, m t lóng tre già ch đ c h n ch c đôi, c a có s n, ng i chu t ch ng t ng đ ng h , đ c c r

Dân trong xóm đã t l i khá đông, h ng i u ng trà bên ngoài. Bên trong, th y t ng đang làm l nh p quan và phát tang cho con cháu ông T . Tiếng th y í a lên xu ng đ u đ n theo tiếng chuông mõ, tiếng khóc khi l n khi nh lao xao v i tiếng ng i nói chuyện r r m... Ng i ta khen ông T đ c ph c, ch t tu i tám m i ba là th quá r i, con cháu đ y đ , m cúng.

H i còn s ng, m i khi qua chín Đọt ch i ông v n th ng ch cho tôi coi c quan tài b ng l i g còng nâu bóng và n ng tr ch kê trong góc chái mà nói:

Xóm Củ u Ngang

Tác Giả: Hòa Đa

Thứ Hai, 20 Tháng 2 Năm 2012 07:51

- Năm coi, nhũ vỹ là qua yên tâm rồi, chũ còn chũ ngày theo bũ thôi.

Chín Đũt chen vào;

- Tía tui khoái nó lũm, hũ i nũm, tui cho hũ cây cồng lão, lũi ra gũn tũ i da, đem ngâm dũũ i mũũ ng cũ hai ba năm rồi nhũ ông Năm Thũ Mũc đóng cho tía má tui hai quan tài, bũ nhũũ ng cho ũ ng phũn gũc. Bũ nói, đũ ũ ng chũt, ũ ng nũm trong đó cho lâu, khũ i sũ con gì đũ ng tũ i...

Ngũũ i ta bũt đũ u phũng đũ u, hũ nhũũ ng cho thông gia đũ trũũ c. Tiũ ng trũ ng tung tung chát tung tung cùng vũ i tiũ ng chũ p chũa xũ p xũa giũ nhũ p cho viũ c lên gũ i xuũ ng gũ i quũ lũ y giũ tũ ngũũ i chũt Thông gia đũng quá, chín Đũt là con út mà đũ có tũ i hai sui rũ i, kũ hũt sui gia vũ i mũ y anh chũ, tính ra gũn hai chũc. Hũ phũ i đũ n chào ông Tũ lũ n chót, đũ o nghĩa phũ i nhũ vỹ y, ũ ng là bũc trũũ ng thũũ ng, vũ i lũ i 'anh em ngày mũ t xa, sui gia ngày mũ t gũ n' mà!

Thũ ng hai con chín Đũt mang tiũ n trên bàn thũ xuũ ng:

- Thũ y Năm ghi giũm: sui cô Bũ y hai trăm, sui bác Ba hai trăm, ba chũ ng con tũ ba trăm... cũ ghi nhũ vỹ y tía tui biũ t hà.

Bên ngoài bũt đũ u lao xao mũ i chào, tiũ ng hai Phang:

- Dũ, mũ i chú tũ ngũ i vô bàn này cho đũ ngũũ i! Dũ, chú vũ sao đũũ c, tũ i cúng ông Tũ rũ i, cũng phũ i uũ ng ly rũũ u lũt với gia đũnh cho phũ i phép...

... Cũ nhũ vỹ y, ngũũ i nào tũ i lúc trũ i kêu cũ đi, kũ còn lũ i vũ n cũ nũ p cũ mà sũ ng. Có ngũũ i uũ ng vài hũ p rũũ u gũ p vài món ăn cho phũ i lũ rũ i xin kiũ u, cũng có ngũũ i mũũ n rũũ u gia chũ đũ miũ t mài thũ a mẫ. Có lũ n hai Phang buông thũ ng "... hèn chi có ngũũ i gũ i đi phũng đũ u đám ma là đi chia thũ t!"...

Xóm Củ u Ngang

Tác Giả: Hòa Đa

Thứ Hai, 20 Tháng 2 Năm 2012 07:51

Xong đám, hôm cúng th<th> t cho ông T<th>, nghe bà con nói, ông T<th> ch<th> t nh<th> v<th> y là <th> m cúng, trong xóm ai cũng t<th> i cúng, m<th> y ng<th> i quen bi<th> t <th> xóm Đình, Ng<th> n Mi<th> u cũng đ<th> n. Ti<th> n phúng đi<th> u, sau khi tr<th> h<th> t m<th> i chi phí, chín Đ<th> t còn "l<th> i" h<th> n năm ngàn. T<th> Em nói v<th> i tôi qua h<th> i r<th> u:

- Th<th> y Năm bi<th> t hông? không ph<th> i ai cũng đ<th> c v<th> y đâu, h<th> i n<th> m th<th> y ch<th> a v<th> ; trong xóm, có ông hai T<th> ng ch<th> t. Nhà giàu quá, th<th> ng con làm phách nói:"Lo gì! m<th> trôi t<th> i đâu, lòng tong theo t<th> i đó" dân trong xóm nghe đ<th> c, không th<th> m t<th> i! Ch<th> có đám tá đi<th> n s<th> m<th> t ru<th> ng, đ<th> n cúng cho có m<th> t, báo h<th> i con bò, con heo g<th> n m<th> t t<th> v<th> i h<th> n ch<th> c gà v<th> t ch<th> t theo <th> ng <th> ng nhách. Sau m<th> y ngày, th<th> ng con ph<th> i năn n<th> ông Năm th<th> m<th> c h<th> i đó làm trùm trong xóm, đem khay tr<th> u r<th> u xu<th> ng Xóm Đình năn n<th> đám "d<th> ng quan" xu<th> ng khiêng quan tài, mà <th> b<th> n nghe bên này không làm cũng ph<th> i c<th> ng<th> i vô xin phép tr<th> c. Sau đó đám con cháu hai T<th> ng h<th> t đám làm phách v<th> i dân trong xóm, nh<th> ng câu nói "m<th> trôi t<th> i đâu, lòng tong theo t<th> i đó" còn hoài.

3

Đám cúng th<th> t cho ông T<th> xong hôm tr<th> c, hôm sau củ u năm Côi d<th> ng nhà. C<th> đ<th> i gom góp, g<th> n sáu m<th> i, củ u m<th> i d<th> ng đ<th> c căn nhà có ph<th> n b<th> th<th> đó. Củ u năm v<th> c<th> m dùi <th> đây t<th> h<th> n ba m<th> i năm nay. H<th> i đó ch<th> có vài nóc gia, ru<th> ng thì mình mông mà <th> đâu cũng có ch<th>, ph<th> i m<th> n <th> i qua trung gian c<th> a t<th> ng kh<th> o. Aên ít làm nhi<th> u, ky cóp mua <th> i đ<th> c m<th> y công đ<th> t c<th> nh b<th> kinh, móc m<th> ng lên li<th> p <th> p v<th> n... Tính ra h<th> n hai m<th> i năm củ u m<th> i đ<th> ti<th> n đ<th> móng củ n n<th> n, lót g<th> ch bông, t<th> i đó h<th> t v<th> n đành c<th> t t<th> m căn nhà lá trên n<th> n g<th> ch bông, tuy coi khá h<th> n m<th> y nhà chung quanh nh<th> ng ngó k<th> c<th> c gi<th> ng nh<th> m<th> y bát nhang ch<th> n đèn b<th> ng sành, b<th> ng g<th> thô, ng<th> trên t<th> th<th> danh m<th> c có củ n hoa văn xà c<th> óng ánh.

Hai ng<th> i con trai <th> n củ a củ u Năm chuyên đ<th> i ve chai lông v<th> t <th> xa, m<th> i chuy<th> n ghe m<th> t ba b<th> n tu<th> n, cũng củ n c<th> ch<th> t mót nh<th> cha, góp ti<th> n mua đ<th> c b<th> c<th> t k<th> o b<th> ng cây r<th> ng t<th> x<th> ng củ a máy ngoài t<th> nh. Ba cha con ky cóp g<th> n củ ch<th> c năm nay, bây gi<th> m<th> i d<th> ng căn nhà t<th> ng đ<th> i kiên củ khang trang.

Ông Năm th<th> m<th> c đ<th> c m<th> i t<th> i x<th> đ<th> c g<th> n tháng m<th> i xong, lúc đó m<th> i <th> n tôi có vi<th> c đi ngang, th<th> nào củ u năm Côi và ông Năm th<th> m<th> c cũng hú vào u<th> ng n<th> c trà. Ông th<th> gi<th> i ngh<th> và khéo tay, <th> i có ti<th> ng là hi<th> n đ<th> c, mát tay nên ai cũng c<th> y ông d<th> ng nhà. Ông cũng <th> n tu<th> i, bi<th> t nhi<th> u t<th> p t<th> c nghi <th> cũ theo sách Văn Công Th<th> Mai, nên ai có vi<th> c cũng nh<th> t<th> i ông. Tôi thích ông vì ông bi<th> t nhi<th> u chuy<th> n mà tôi không th<th> y trong sách v<th> h<th> i còn đi h<th> c. Có <th> n vui mi<th> ng ông Năm th<th> m<th> c nói:

Xóm Củ u Ngang

Tác Giả: Hòa Đa

Thứ Hai, 20 Tháng 2 Năm 2012 07:51

- Thợ y năm bị t hông, h i m i h c ngh , thợ y tui d y đóng cái "k " tr c, mà không ph i riêng tui, ai h c ngh này cũng h c đóng cái "k " tr c.

- Sao v y ông năm? sao không h c đóng cái gì cho d mà đóng chi cái k cho khó tr c?

- Thợ y h ng bị t, ngh này c a xéo m t chút, đ c tr t m t chút, đ o h ... cái gì cũng nói "k " nó, h ng ph i ngh này h c đóng cái "k " tr c à?

L n khác, Hai Phang s a l i chái nhà, kê ph n g c tre làm kèo chái lên trên, ông Năm th m c c i c i nói:

- Tr ng tre tr g c lên tr i, con ch xong r i, tính t i con em.

Hai Phang khoái chí, ch là cô em v Hai Phang thợ y cũng có c m tình v i ông anh r đàn hay, hát gi i xu t thân t l c l ng tay súng tay cày này.

Hôm d ng nhà, tôi cũng lên góp m t tay, gì thì gì, mình cũng làm th v n th ph đ c mà. Tr c bàn th , bày s n ba h sành đ ng đ y g o, mu i, n c, m t con heo nh và m t con gà c t chân bàn th ; Trên bàn bày bình bông, xôi chè, bánh ng t, và m t đĩa trái cây g m m t trái măng củ u, m t trái d a xiêm nh , m t trái đu đ còn xanh và m t trái xoài; Củ u năm Côi qu n áo ch nh t th p nhang kh n vái, củ u qu th n, đ t đai nhân tr ch, t tiên ông bà, xin đ c "củ u v a đ xài" và trong nhà lúc nào g o, mu i và n c lúc nào cũng đ y lu đ y h , củ u cho lúc nào cũng nuôi đ c con heo, con gà đ không b phí đ ăn th a, h t thóc r i r t ... M c củ a ng i bình dân đ n gi n nh v y đó mà l m lúc cũng không có đ c.

Cúng xong, m i ng i xúm vào làm theo l nh c a ông năm th m c, ch h n n a bu i, s n nhà đã d ng xong. C m n c, gia ch đã d n s n trên ba bàn tròn, m i m i ng i dùng b a ch n c l n đ gác đòn vông. Chuy n này thì có l n t Em đã nói v i tôi, ng i ta tin r ng, gác đòn vông lúc n c l n g n đ ng là lúc sung nh t, gia ch nh vào s đ y đ c a con n c mà làm ăn khá. Vi c nhìn con n c l n đ làm nh ng vi c h tr ng này, tôi ch th y trong Nam.

Xóm Củu Ngang

Tác Giả: Hòa Đa

Thứ Hai, 20 Tháng 2 Năm 2012 07:51

Như việc rước dâu chẵn ng hẵn; ừ chẵn hay ngoài Bắ c, ngoài Trung, thẳn ng ngẳn i ta rưở c dâu vào giẳn tẳn; trong Nam, giẳn tẳn là giẳn nưở c lẳn đẳn y. Ông bà mình cũng khéo tẳn o thành mẳn t thẳn tin tẳn ng có tính thẳn c đẳn ng, vì thẳn ng ừ trong vưở n ngẳn i ta rưở c dâu bẳn ng ghe, rẳn i giẳn tẳn t rưở c dâu (nhẳn kiẳn u ngoài Trung, ngoài Bắ c) nhẳn m lúc nưở c ròn g sát đáy sông (dám có lẳn m chẳn !) thì thiẳn t là phiẳn n, làm sao đẳn a vẳn i rưở c cô dâu, chú rẳn và hẳn hàng hai bên xuẳn ng ghe qua bãi bùn lún tẳn i gẳn i?

Đang ngẳn i chung bàn vẳn i Tẳn Em và Hai Phang, củu Năm Côi lẳn i khẳn u tôi và Hai Phang nói nhẳn ;

- Qua nhẳn hai cháu mẳn t chuyẳn n, tí nẳn a lúc thẳn ng đòn vông, hai cháu làm sao cẳn cẳn m Bắ y Lẳn m ừ bàn nhẳn u, rưở u thẳn t qua biẳn u sẳn p nhẳn lo, cẳn cho chẳn uẳn ng thẳn giẳn, làm sao đẳn ng cho thẳn ng chẳn leo lên mái...

- Sao vẳn y củu năm ? - Tôi ngẳn c nhiên hẳn i lẳn i

- Thẳn ng chẳn cũng là thẳn mẳn c, biẳn t bừa Lẳn Ban! chẳn lên đó đóng bẳn y cây đĩnh ừ m là qua khẳn suẳn t đẳn i. Cũng hẳn ng chẳn ng, chẳn lên đó làm bẳn trẳn t tay quẳn g cây búa đóng đĩnh cẳn a chẳn trúng nhẳn m ngẳn ch cẳn a là qua cũng tiêu, cháu không biẳn t chẳn thẳn ng chẳn đẳn c lẳn m, chẳn ghét ai thì ừ m cho tiêu luôn, nên qua sẳn ... Cẳn đẳn i qua, cẳn nhà qua chẳn t mót dành đẳn m mẳn i có đẳn c nhẳn vẳn y, qua sẳn thẳn ng chẳn ganh ghét làm bẳn y, thẳn t n rưở u thẳn t cho thẳn ng chẳn mà qua có thẳn yên tâm...

Chiẳn c đòn vông có bẳn t hai vông vẳn i đẳn hai đẳn u kê trang trẳn ng giẳn a nhà. Ba Quang tẳn bẳn sông chẳn y vào kêu lẳn n:

- Nưở c đẳn ng rẳn i, ông Năm ừ i!

Hai ngẳn ừ i trung niên đã lên ngẳn i sẳn n trên mái, hai ngẳn ừ i khác đang đẳn ng chẳn cẳn nh cây đòn vông. Ông Năm thẳn mẳn c thẳn p nẳn m nhang đẳn ng cẳn nh gia chẳn , trẳn c cây đòn , khẳn n. Sau khi cẳn m nhang vào bát, ông quay lẳn i nói:

Xóm Củ u Ngang

Tác Giả: Hòa Đa

Thứ Hai, 20 Tháng 2 Năm 2012 07:51

- Củ n th n nhen bậy, chuy n quan tr ng đ ng gi n h t không nên.

Hai ng i b c t i, cùng m t lúc trang tr ng nâng chi c đòn vông, b c t ng b c m t lên hai chi c thang đ c đ ng s n. Ti ng ông Năm th m c nh c nh :

- Đi lên cho đ u, có hai chú nào qu n, v n giùm hai cái thang cho v ng...

Hai ng i ng i s n đón hai đ u chi c đòn vông. đ t đúng vào v trí hai kèo tr c và sau giao nhau...

Đ n chi u, căn nhà c a củ u Năm Côi cũng đ ng xong, ch còn ráp b c a, ngày mai ông Năm Th M c s lo. Gia ch l i m i m i ng i ăn, l n này thì nh u th c a vì công vi c đã hoàn t t. Tôi g n x n vì ph i cùng Hai Phang chu c r u cho B y L m, nh ng cũng không ki u v đ c vì củ u Năm Côi nài n quá.

T Em cũng đ đ, b t đ u lè nhè nói th :

- Thày Năm bi t "T u phùng tri k thiên bô thi u" là gì hông?

Không đ i tôi nói, T Em gi i thích luôn:

- R u g p ng i tri k (nh th y Năm đây) thì có tr i m i bi u thôi. th y Năm hi u hông *thiên bô thi u*

là

tr i b u thôi

mà, ph i hông th y Năm, th y dô c n ly này tôi đ c th th y nghe:

R u u ng đ ng say gi tính th ng

Xóm Củ u Ngang

Tác Giả: Hòa Đa

Thứ Hai, 20 Tháng 2 Năm 2012 07:51

*Tránh đũa ng hoa nguy t kh i tai ng
Đũa ng ham củ b c còn gia s n
Gi n f c mà đ n h a kh i v ng*

ph i hôn th y Năm. th ng cha B y L m đó mà L Ban con m gì, th y Năm.

Tôi ho ng h n đá chân T Em c n

- Thôi ghen T Em, r u u ng b y đ c ch i không nói b y đ c nghe T Em.

- Tui nói thi t mà th y Năm, h i th y ch a v đây, nhà th ng ch b ăn tr m, ch đi kh p xóm nói ch s m bùa, th ng l y tr m nhà ch trong xóm ch không đâu xa. trong vòng b y b y b n chín ngày không tr s sinh b ng mà ch t. Ch dán lá bùa trên cây gòn đ u xóm, báo h i m y đ a chn trâu không dám đi ngang. C a m t không th y tr i, nhà th ng ch b tr m l n n a, l n này nó l y b ch n đèn trên bàn th , ch ch a l i bát nhang. Không th y th ng nào sinh b ng ch t, ch th y cây gòn có dán bùa không bi t sao nó ch t queo. L Ban gì, l hang thì có.

Tôi l y c T Em x n r i, xin ki u đ a T Em v ... đ c đ ng T Em c l m nh m "Con ng i s ng ph i bi t Nhân Nghĩa L Trí Tín, ph i hôn th y Năm?" Tôi bi t khi T Em nói t i đó là bi t y s p tiêu. T Em m nh r u h n tôi nhi u, ch vì *thiên bôi thi u* mà l n nào cũng chìm xu ng.

Hôm sau, B y L m khăn đóng áo dài đi qua l i tr c nhà T Em ch i:

- đ.m. mà T Em, tao ch i mà y nh v y là tao ch i có văn hóa, ăn m c đàng hoàng mà ch i, không ph i nh mà y không có văn hóa, tr n qu n xà l n nói x u tao... Cây gòn ch t là nó t i s nó ch t, th ng nào ăn tr m nhà tao, không ch t tr c thì cũng ch t sau. đ.m. mà T Em, có th ng nào không ch t, có th ng nào ch t mà b ng không sinh lên...

T Em trong nhà, v n còn x n, nói v ng ra "Con ng i s ng ph i bi t Nhân Nghĩa L Trí Tín"

Xóm Cù Ngang

Tác Giả: Hòa Đa

Thứ Hai, 20 Tháng 2 Năm 2012 07:51

Thế đó, đã gòn cuội thề kìa hai mồi. mà ngòi dân trong Xóm Cù Ngang cớ a tôi cũng còn mang đờ gòn hột nhòng cái tít và xòu tít thề mồi tít dân lờp p.